

Måned rapport om ubalanser

Nøkkeltall							
	Nov '09	Snitt 2009	Snitt 2008		Nov '09	Snitt 2009	Snitt 2008
Gjennomsnittlig netto ubalanse (MWh/h)*				Gjennomsnittlig absolutt ubalanse (MWh/h)			
NO1	-76	-71	-20	NO1	235	209	208
NO2	-46	18		NO2	88	91	
NO3	14	3		NO3	54	54	
Norge	-108	-51	-30	Norge	300	249	244
*Positiv verdi tilsier et driftsunderskudd (større forbruk enn planlagt)							
Ubalanse > 800 MWh (andel av tiden)				Prisavvik Elspot-RK (NOK)			
Norge	4,2 %	1,9 %	2,1 %	NO1	7,00	9,47	11,93
*Andel av tiden med ubalanser større enn 800 MWh				NO2	12,49	8,14	
				NO3	12,92	5,62	
Reguleringer (andel av tiden)				Prisavvik ved reguleringer (Elspot - RK) (NOK)			
Oppreg. i NO1	36 %	35 %	33 %	Oppreg. i NO1	-33,22	-37,08	-32,48
Nedreg. i NO1	45 %	44 %	45 %	Nedreg. i NO1	41,82	51,72	51,93
Oppreg. i NO2	34 %	34 %		Oppreg. i NO2	-26,81	-43,42	
Nedreg. i NO2	46 %	41 %		Nedreg. i NO2	46,93	55,83	
Oppreg. i NO3	34 %	36 %		Oppreg. i NO3	-25,48	-43,47	
Nedreg. i NO3	46 %	36 %		Nedreg. i NO3	46,87	59,00	
Reguleringer i Norge (MWh/h)				Reguleringer i Norge (MWh/h)			
Frekvensreg.	-13	273	312	Reg.styrke kraft	6	81	84
Spesialregulering	-6	107	84	Kvartersflytting	-13	23	18

Tabell 1: Nøkkeltall for det norske kraftmarkedet. Dette er gjennomsnittlige timeverdier for siste måned, *hittil i år* og *i fjor*.

Aktørenes ubalanser

Aktørene er etter forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (§ 8.1) pålagt å planlegge seg i balanse i regulerkraftmarkedet. Pålegget om å planlegge seg i balanse er også tatt inn i *Balanseavtalen* med Statnett og i *Aktøravtalen* med tilhørende regleverk på Nord Pool Spot.

Aktørenes ubalanser beregnes time for time ved å korrigere omsatt volum i regulerkraftmarkedet for aktiverte reguleringer og regulerstyrkekraft. Ubalansene viser dermed den del av avviket mellom virkelig og planlagt kraftvolum som den balanseansvarlige selv er ansvarlig for og kan påvirke.

Statnett har vurdert ubalansen til hver enkelt balanseansvarlig, og gruppert dem i tre grupper (se tabell 2). Kategoriseringen er basert på en totalvurdering av de balanseansvarliges handel i regulerkraftmarkedet, type virksomhet, kompleksitet, sammenlignbare selskaper og historisk utvikling. En aktørs evne til å planlegge seg i balanse vil i noen grad avhenge av kompleksiteten i handelsbildet. Nøkkeltallene som vises på balanse Web utgjør en viktig del av vurderingen (relativ ubalanse, total ubalanse, andel kjøp/salg, gjennomsnittlig absolutt ubalanse pr. time).

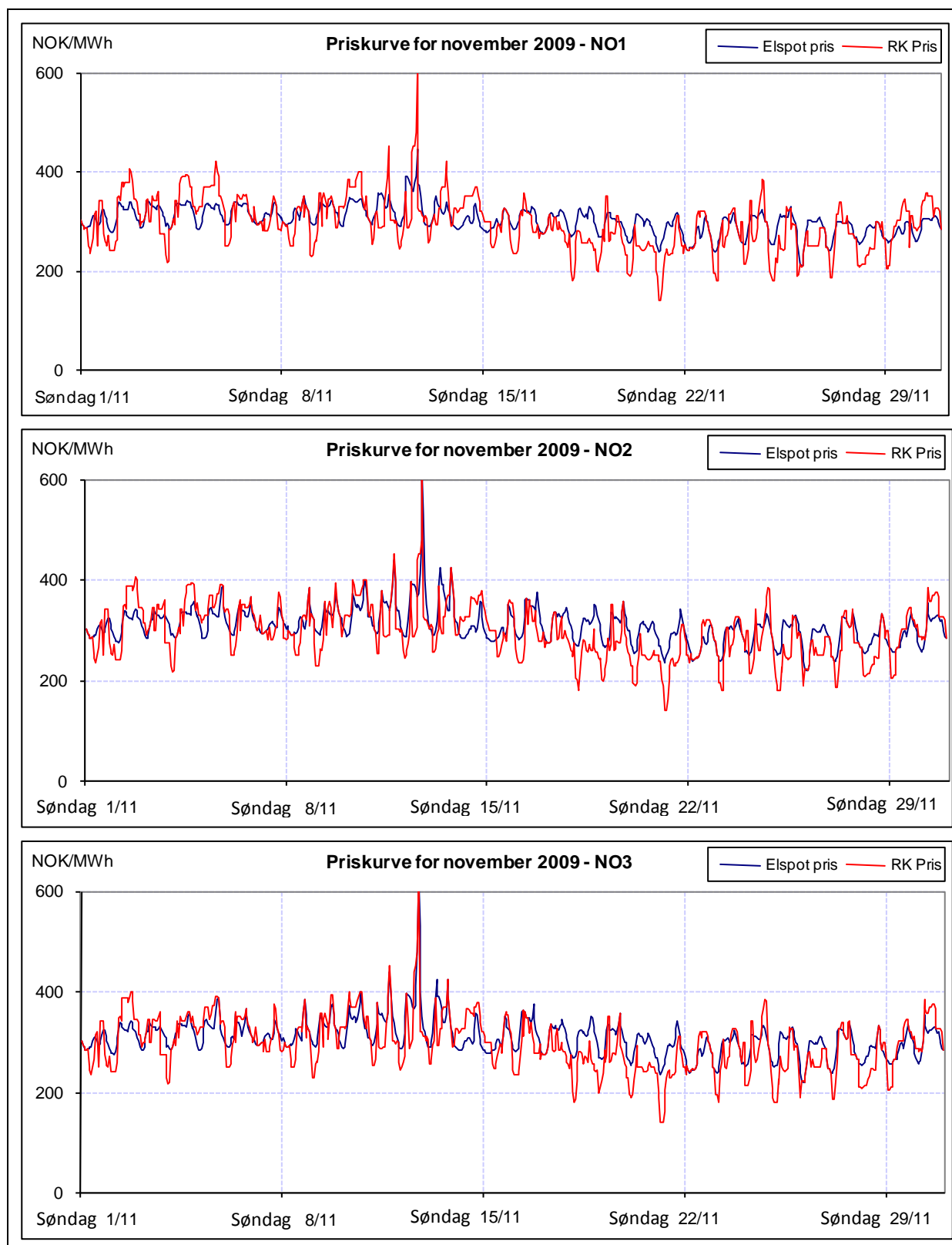
Kategoriene er ment å tolkes slik:

- **Rød (Må bli bedre):** Ubalansene er totalt sett større enn det Statnett kan akseptere. Tiltak må iverksettes og Statnett vil følge opp at ubalansene bedres. Ved vedvarende plassering i rød gruppe vil Statnett iverksette ytterligere tiltak.
- **Gul (Tilfredsstillende):** Ubalansene er totalt sett noe større enn hva Statnett forventer og bør forbedres. Sammenlignbare selskaper og/eller historikk viser at ubalansene kan og bør bli lavere.
- **Grønn (Bra):** Ubalansene er totalt sett innenfor hva Statnett forventer

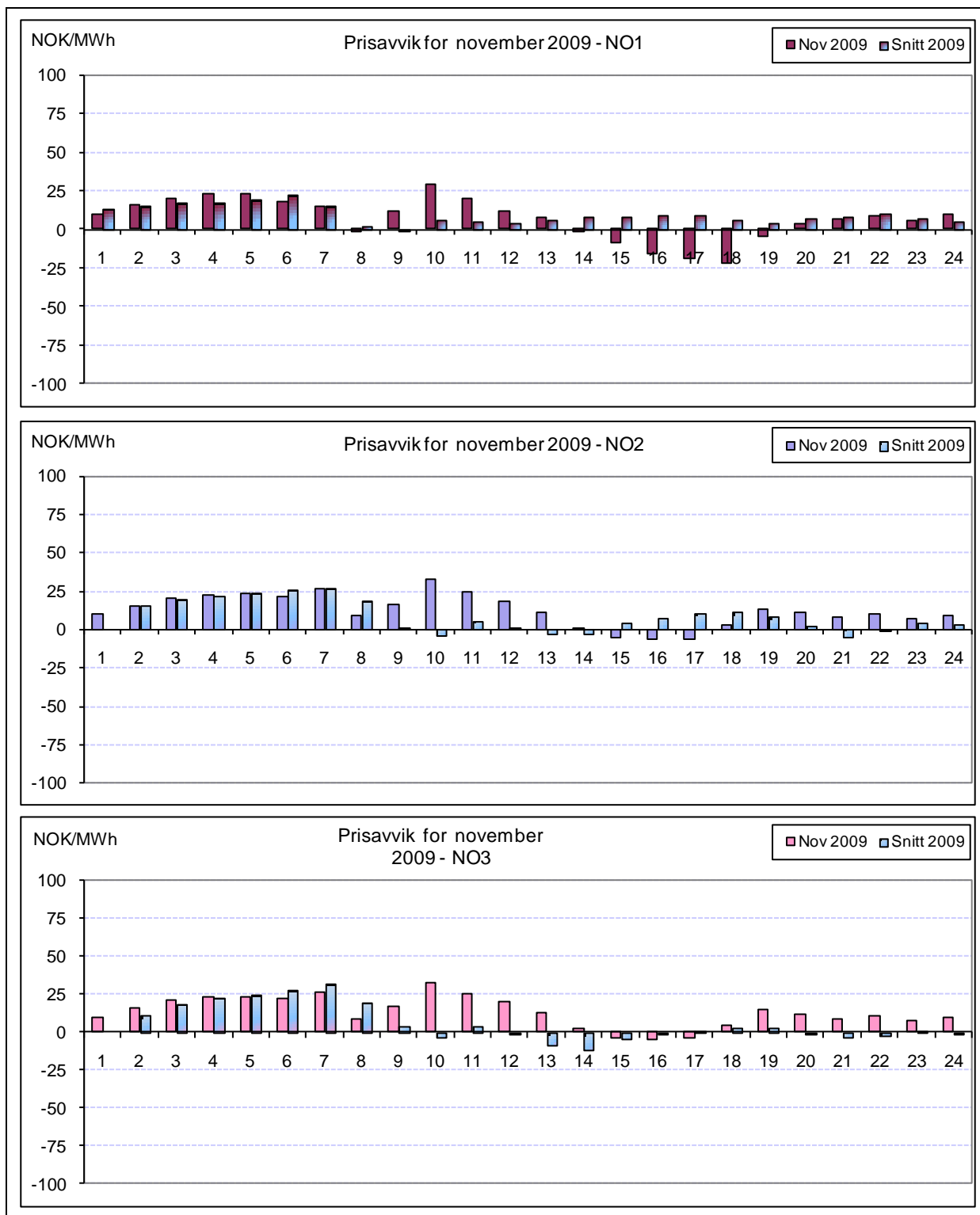
For flere detaljer om egen ubalanse viser vi til nettsiden balanse Web.

Tabell 2: Vurdering av balanseansvarlige aktørers ubalanse.

I forbindelse med nordisk harmonisert balanseavregning vil tabellen over vurdering av balanseansvarliges ubalanser bli videreutviklet for å hensynta at enkelte aktører har både produksjons- og forbruksubalanse. Tabellen utgår dermed i månedrapporten for oktober.

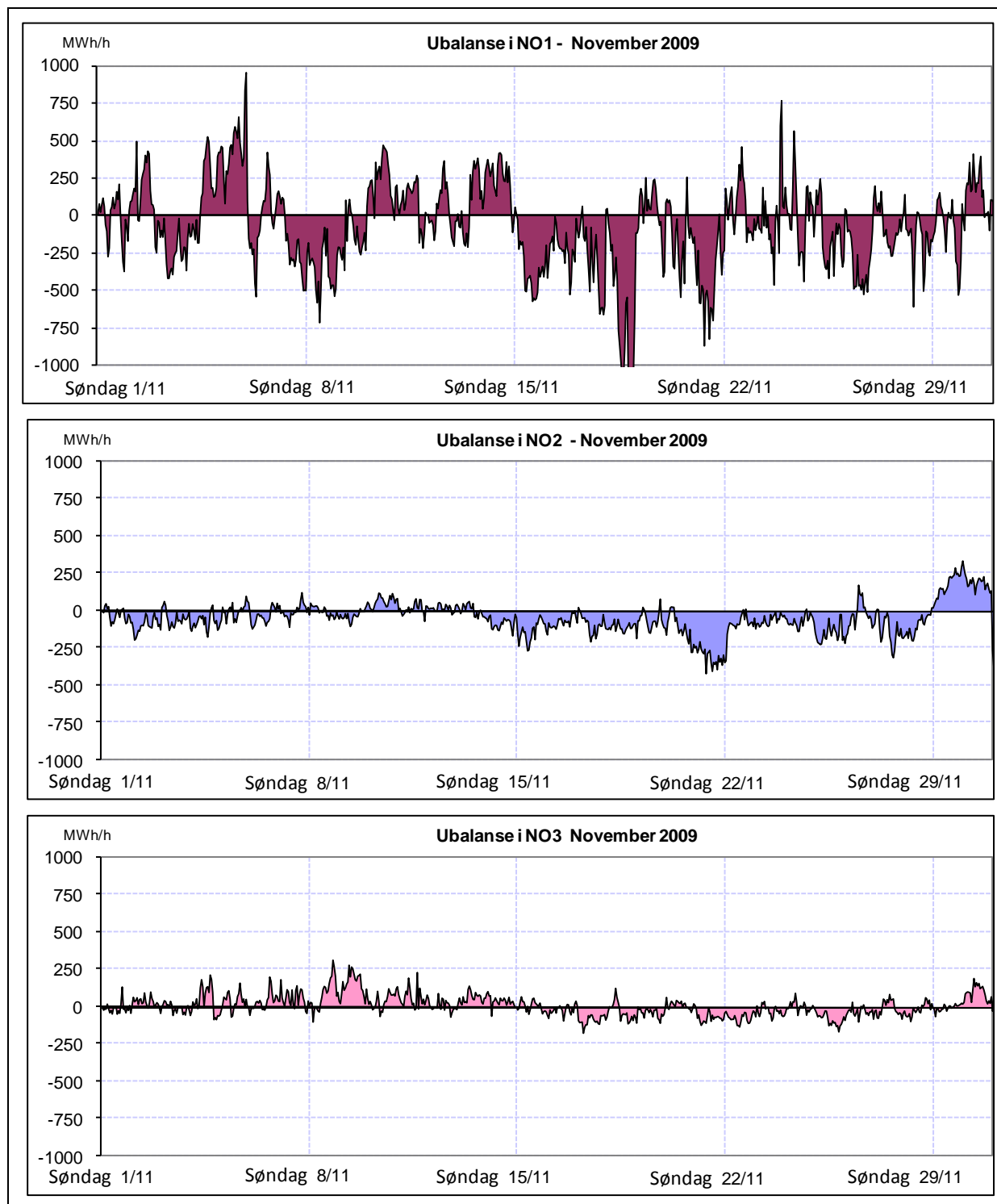

Figur 1: Priser ved Elspot og i RK i november 2009. Merk at det er RK pris i hovedretning som er benyttet.

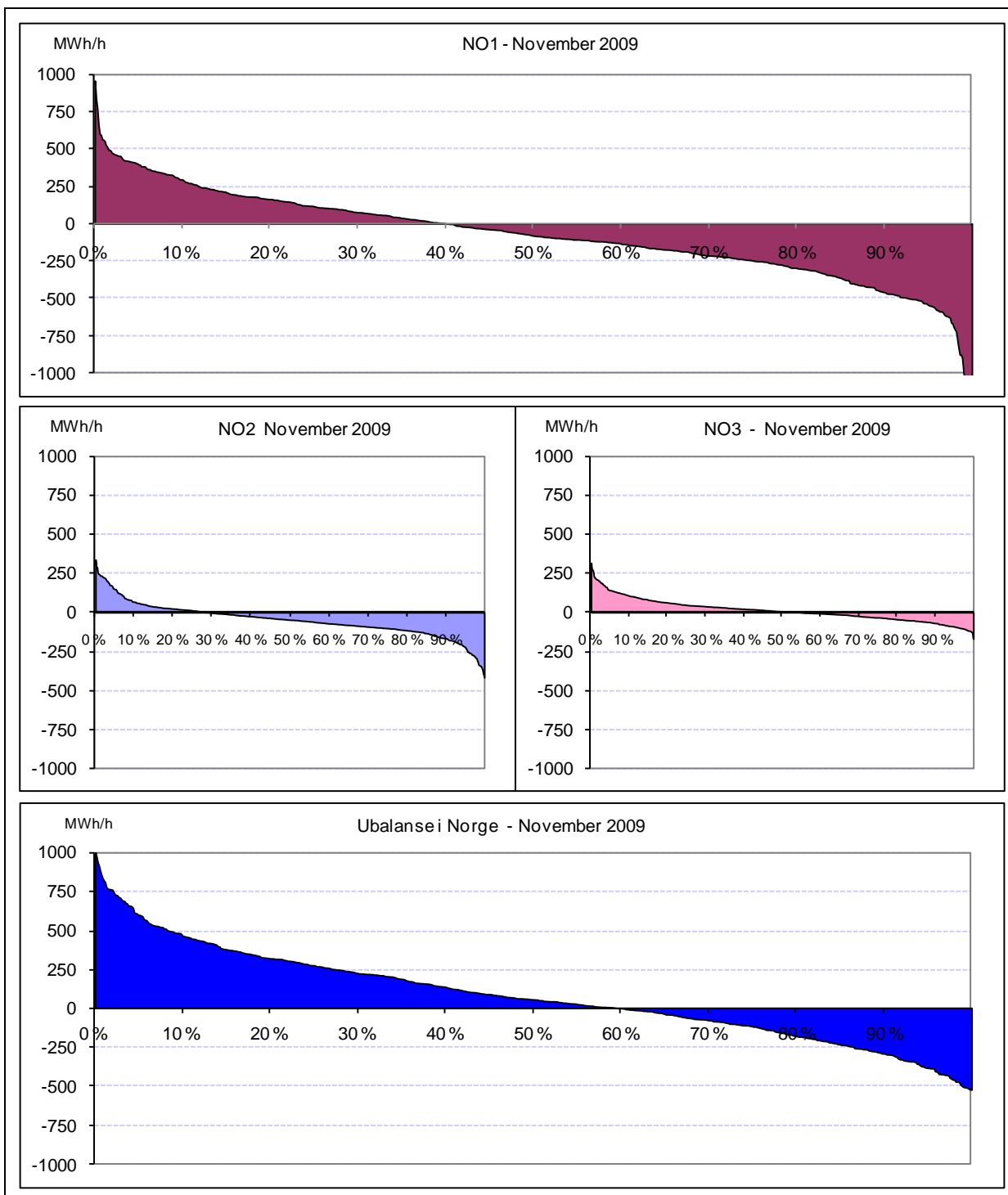

Figur 2: Prisavvik gjennom døgnet i november 2009 (Elspot – RK)

Prisavviket for en time blir beregnet som timepris i Elspot minus timepris i Regulerkraftmarkedet. Et positivt prisavvik innebærer dermed at det var billigere å kjøpe kraft i regulerkraftmarkedet enn ved elspot i denne timen. Prisavviket i november var i gjennomsnitt høyt i samtlige prisområder. Merk at NO2 og NO3 i all hovedsak ligger med et positivt prisavvik gjennom hele døgnet, mens NO1 har noe mer utpregede svingninger mellom et negativt og positivt prisavvik.

Figur 3: Ubalanser time for time i prisområdene NO1, NO2 og NO3, i november 2009. Ubalanser i det totale kraftsystemet innebærer at kraftflyten avviker i forhold til de planlagte verdier, og en positiv verdi indikerer et underskudd i prisområdet

Figur 4: Varighetskurver for ubalanser i Norge i november 2009. Skjæringspunktet med x-aksen viser andel av tiden det var henholdsvis underskudd (pos) og overskudd (neg) av kraft.

Ubalansene beregnes time for time i hvert prisområde. I varighetskurvene ovenfor er ubalansene sortert etter størrelse. Ubalansene i november var i gjennomsnitt noe høye. Det var i gjennomsnitt et kraftunderskudd i NO1 og i Norge totalt sett. Merk at NO2 har et forholdsvis stort kraftoverskudd.

Eventuelle spørsmål om månedssrapporten kan rettes til fellespostkassen: avregning@statnett.no